

Ako využiť Lesnú päťku pri práci s deťmi

LESNÁ PÄTKA

Animovaný seriál Lesná päťka je nástroj vhodný na neformálne vzdelávanie detí v povinnom predprimárnom vzdelávaní a v prvom cykle základných škôl. Je vytvorený v súlade s prebiehajúcou kurikulárnou reformou (pozri ŠVP, 2023).

Prostredníctvom rozprávkových príbehov prináša témy vychádzajúce zo školského kurikula pre predprimárne a základné vzdelávanie. Dieťa je pri sledovaní ponorené do dramatického deja, sociálnych vzťahov postáv a nové poznatky si osvojuje prirodzeným objavovaním, bez pocitu učenia sa. To môže podporiť jeho pozitívny vzťah k poznávaniu.

Kde sa dá seriál použiť

Seriál je možné využívať:

- vo vzdelávacích aktivitách materských škôl,
- na vyučovaní v 1. cykle základných škôl,
- v školskom klube, v záujmových krúžkoch, v komunitných centrách,
- v domácom prostredí so sprevádzajúcou dospelou osobou.

Dve obsahové línie

Každá epizóda pracuje s dvomi obsahovými líniami, ku ktorým je možné sa opakovane vracieť, vždy s iným zámerom:

- **vzdelávacia línia** – rozvíja témy zo vzdelávacích oblastí Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Človek a spoločnosť, Človek a príroda;
- **výchovná línia** – podporuje morálnu, sociálnu a emočnú zrelosť detí v súlade s nadpredmetovým konceptom Charakter (pozri ŠVP pre ZŠ, 2023, príloha Charakter) a tiež v súlade so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť. V rámci vzdelávania v materských školách (MŠ) sleduje výchovná línia štandardy pre rozvoj prosociálneho správania (pozri ŠVP pre MŠ, 2022, VO Človek a spoločnosť, časť Prosociálne správanie).

Špecifické odporúčania pre školské prostredie

Obsah tém z jednotlivých vzdelávacích oblastí nepokrýva celé kurikulum, preto pedagogičkám a pedagógom odporúčame vopred sa oboznámiť s témou každej epizódy a zaradiť ju do vyučovania vo vhodnom čase a podľa vlastného rozhodnutia, resp vlastných zámerov.

Pre hlbšie využitie potenciálu seriálu odporúčame prepojiť jeho sledovanie v rámci vyučovania so sledovaním v školskom klube detí, ideálne v spolupráci učiteľa/ky a vychovávateľa/ky. Rovnakú epizódu je možné so žiakmi sledovať dvakrát – v rámci formálneho vyučovania a následne neformálneho vzdelávania (ŠKD) – čo deťom umožní nazerať na príbeh z dvoch uhlov pohľadu.

Metodické listy

Ku každej epizóde je spracovaný metodický list. Obsahuje odporúčania pre prácu so vzdelávacou a výchovnou líniou ako dvoma paralelnými časťami, ktoré sú v grafike odlišené farebne (oranžová – vzdelávacia, žltá – výchovná).

Pri práci s metodickým listom odporúčame sústrediť sa vždy len na jednu z týchto línií.

Metodické listy slúžia ako podpora a inšpirácia pre prácu s epizódami, nie ako jediný možný postup. Pedagógov a pedagogičky povzbudzujeme k tomu, aby ich tvorivo prispôbovali deťom, situácii a vlastnému spôsobu práce.

Epizódy s vloženými otázkami

Okrem televíznej verzie vznikla aj školská verzia epizód, v ktorej je dej na vybraných miestach prerušený otázkami. Keď sa na obrazovke objaví otázka, učiteľ/ka alebo iná sprevádzajúca osoba **prehrávanie epizódy zastaví** a rozvinie s deťmi o nastolenej otázke diskusiu. Po uzavretí diskusie sa pokračuje v prehrávaní epizódy.

Otázky stimulujú samostatné uvažovanie detí o problémoch naznačených v deji. Dávajú priestor na hľadanie riešení predtým, ako sa riešenia objavia na obrazovke. Vďaka tomu deti neprijímajú informácie zo seriálu pasívne, ale aktívne.

Každá epizóda je teda dostupná v dvoch podobách:

- **televízna epizóda** (nepreušované dramatické dielo, dieťa má možnosť vnoriť sa do príbehu a naplno vnímať sociálne interakcie),
- **školská epizóda** (dramatické dielo s vloženými otázkami, dieťa je nútené aktívne sa zamýšľať nad riešením nastolených vzdelávacích problémov).

Pri voľbe vhodnej verzie odporúčame zohľadniť, s ktorou obsahovou líniou chcete pracovať - pri vzdelávacích témach preferujte verziu s otázkami, pri výchovných témach zas nepreušovanú televíznu verziu.

Knihy Lesná päťka

Nadstavbu seriálu tvoria knihy Lesná päťka, ktoré spracúvajú jednotlivé epizódy do literárnej podoby. Sú určené pre prvočitateľov a umožňujú rôzne formy prepojenia čítania a sledovania audiovizuálneho príbehu podľa potrieb detí a pedagógov/ičiek.

